MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONI-MINISTEERIUM

RIIKLIKU KÜBERTURVALISUSE UUDISKIRI

2021-05

SELLE KUU UUDISKIRJAS

- Digiühiskonna arengukava 2030
- Küberkonverents CyCon
- AKI aastaraamat 2020
- RKK raport Jaapani ja Eesti küberkaitsest
- KüberNaaskel
- Kvantarvutikindel krüptograafia
- Küberõppused Ukrainas

Digiühiskonna arengukava 2030

Majandus- ja kommunikatsooniministeerium töötab läbi põhjalikku tagasisidet teistelt ministeeriumitelt ja muudelt partneritelt, mis nüüdseks lõpule jõudnud tagasisidestamisperioodi käigus kogunenud on. AArengukava sisaldab küberturvalisuse strateegiat, mis seab paika riikliku küberturvalisuse arengueesmärgid järgevateks aastateks.

Arengukava liigub pärast muudatuste tegemist Vabariigi Valitsusse ning seejärel Riigikokku.

Küberjulgeolekukogukonna esinduskonverents CyCon

NATO Küberkaitsekoostöö Keskus korraldas 25. kuni 28. maini rahvusvahelise küberjulgeolekukogukonna esinduskonverentsi CyCon, mis esmakordselt leidis aset virtuaalselt. Tavapäraselt Tallinnas toimunud sündmus tutvustas tänavu taas uusi küberkaitsealaseid akadeemilisi uurimustöid ning uuenduslikke arenguid ja praktikaid nii avalikus kui erasektoris. CyCon 2021 tõi virtuaalselt kokku üle 800 eksperdi 57 riigist, nende seas astusid esinejatena üles enam kui 70 eksperti. Sündmuse pikaajalise hea tavana tegi avasõnavõtu president Kersti Kaljulaid. Teiste CyCon 2021 esinejate seas olid Air Chief Marshal Sir Stuart Peach, NATO sõjalise komitee juht, David van Weel, NATO abipeasekretär uute julgeolekuohtude alal, Dmitri Alperovitch, Silverado Policy Accelerator asutaja, Philip Quade, Fortineti infoturbejuht, Casper Klynge, Microsofti asepresident, Graham Cluley, tunnustatud analüütik, Bruce W. Watson, IP Blox juhtivteadlane, Prof. Karine Bannelier-Christakis, rahvusvahelise õiguse teadur ja mitmed teised. Keskus avaldab mõne nädala sees kõikide sõnavõttude ja paneelide videosalvestused. CyCon 2021 valitud teadusartiklite kogumiku leiate siit. CyConil esitleti ka uut keskuse väljaannet autonoomsetest kübervõimekustest rahvusvahelise õiguse vaates.

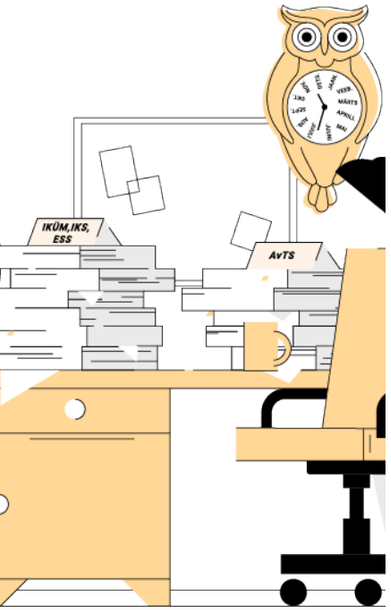

Andmekaitse inspektsiooni aastaraamat 2020: 300 ettekirjutust andmekaitses oli vaid jäämäe tipp

Eesti üks väiksemaid asutusi (toim *nende sõnad, mitte meie*) Andmekaitse inspektsioon jõudis teha 2020. aastal andmetöötlejatele ligi 300 ettekirjutust või soovitust andmetöötlusreeglite paremaks täitmiseks, kuid see arv ei pruugi näidata kaugeltki seda, kui ulatuslikud võivad olla eksimused ühiskonnas isikuandmetega ümberkäimisel.

Aastaraamatu artiklites teeb inspektsioon traditsioonilise tagasivaate kõikidele olulisematele tegevustele ja probleemikäsitlustele, millega ligi paarikümne töötajaga asutus jõudis tegeleda. Üks suur valdkond, millega tuli jätkuvalt aktiivselt tegeleda, oli avaliku teabe kättesaadavuse tagamine. Probleeme esines nii riigiasutustel kui kohalikel omavalitsustel, kes sarnaselt eksisid ka selle vastu, et avalik info pandi juurdepääsupiirangu alla või privaatsuse riivega info tehti avalikuks.

Lugeda saab ka õigusloomest ja jõustunud kohtulahenditest ning huvitavamatest vaidemenetlustest. Samuti leiab aastaraamatust ülevaate ühiskonnas palju kõlapinda leidnud e-apteekidest kolmandale isikule retseptiravimite info saamise keelamisest ning paljust muust, mis aitas luua õigusselgust andmekaitses.

Andmekaitse Inspektsiooni aastaraamatu PDF faili leiab siit.

Rahvusvaheline kaitseuuringute keskuse raport: Jaapani ja Eesti küberjulgeoleku poliitika ja koostöö perspektiivid

Rahvusvahelise Kaitseuuringute Keskuse värske raport, mille kirjutasid Eesti ja Jaapani küberpoliitika eksperdid, annab väärtusliku sissevaate kahe maa kogemustesse, turvalise küberruumi ehitamise edulugudesse ja koostöövõimalustesse.

Eesti ja Jaapan on globaalses plaanis küberdiplomaatia ja -julgeoleku liidrid, nende arusaamad küberkaitsest ja riikide käitumisest küberruumis on sarnased

Raporti esimene peatükk selgitab Jaapani vaadet küberohtudele ja rõhutab aktiivse küberkaitse ning tervikliku küberheidutuse ehitamise vajadust, kus rahvusvaheline koostöö demokraatlike riikide vahel mängib olulist rolli. Teine peatükk annab Eesti näitel ühtse riikliku küberjulgeoleku strateegia koostamise ausa ja unikaalse ülevaate. Kolmas peatükk uurib Eesti ja Jaapani katseid propageerida vastutustundliku küberkäitumise rahvusvahelisi norme. Kahel maal on korralik baas, et teha koostööd küberturvalisuse võimekuse kasvatamisel maailma eri piirkondades. Neljas peatükk annab ülevaate globaalsest CSIRT kogukonnast. Esialgne planeeritud roll pakkuda ühiselt vastulööke üleilmsetele ohtudele on tänaseks muutunud, sest küberturvalisuse juures on üha määravamaks saanud riiklikud turvakaalutlused, geopoliitika, kommertshuvid ja tehnoloogiline areng.

Noored IT-töötajad, üliõpilased, õpilased on KüberNaaskile oodatud

KüberNaaskli (CyberSpike) võistlus toob üle Eesti kokku 14-26-aastased küberkaitse talendid, et panna nad proovile Eesti kõrgeimal noortele suunatud küberkaitsevõistlusel. Vajame kõikide teie abi abi, et nii algajad kui ka edasijõudnud IT-huvilised noored meie võistlusele jõuaks ja sellest teada saaks. Registreerumine KüberNaaskli võistlusele on leitav siit. KüberNaaskel 2021 toimub augustis.

Võistluse korraldaja, TalTechi küberkirminalistika ja küberjulgeoleku keskuse teaduri Birgy Lorenz kutsub õpilasi võistlusele registreeruma KüberNaaskli veebilehel. Tema sõnul osaleb võistlusel enamasti 300 noort häkkerit, kuid sellel aastal ootavad korraldajad osalema lausa 500 õpilast! Veebipõhiselt toimuvad nii võistluse eelvoor (6.-7. augustil) kui ka põhivoor (18. augustil). Lorenz lisas, et võistlus toimub inglise keeles, sest parimatel võib avaneda võimalus minna Eestit esindama rahvusvahelistel võistlustel nagu European Cyber Security Challenge, WorldSkills jt. Eesti rahvusliku vooru kolm parimat saavad kutse ka kahenädalasele tasustamata praktikale CybExer Technologies.

Küberkaitsevõistlus KüberNaaskel toimub sel aastal CybExer Technologies küberharjutusväljakul. Seoses kasvava vajadusega küberturvalisuse spetsialistide järele peab CybExer väga tähtsaks kübertalentide otsinguid ja pakub küberharjutusväljakuid nüüd ka ülikoolidele. Loe lähemalt siit.

Cybernetica ja Tartu Ülikool uurivad koos kvantarvutikindlat krüptograafiat

Cybernetica ja Tartu Ülikooli arvutiteaduse instituut alustasid koostööd uute andmeturbelahenduste loomiseks, mis pakuks kaitset ka kvantarvutite ajastul. Koostöö osana luuakse ühisjuhendamisega doktorandi koht ning doktoritöös hakatakse looma uusi e-valimiste krüptoalgoritme, mida kiiresti arenevad kvantarvutid ei ohustaks.

Kuigi mitmesugustel füüsikalistel printsiipidel töötavad kvantarvutid on maailmas jätkuvalt esimeste töötavate prototüüpide faasis, on juba suudetud leida esimesi algoritme, kus kvantarvutite eelised tavaliste järjest arvutavate arvutite ees on märgatavad. Cybernetica infoturbeinstituudi juhataja Dan Bogdanov selgitas, et kuigi sellist kvantarvutit ei ole veel olemas, mis Eesti e-riigis kasutusel olevat krüptograafiat lähiajal murda suudaks, on tähtis olla paindlik ja valmis oma süsteeme uuendama. „Nii saame tulevikus tagada andmete pikaajalise kaitse nii nende salvestamisel, edastamisel kui ka töötlemisel. Cybernetica tehnoloogiad, nagu UXP, SplitKey ja Sharemind, liiguvad juba postkvantkrüptograafia kasutuselevõtu poole ning koostöö aitab sellele kindlasti kaasa," ütles Bogdanov.

Küberõppused Ukraina küberjulgeoleku asutustele

CybExer Technologies eksperdid koolitasid koos E-riigi Akadeemiaga 17. – 19. mail Kiievis Ukraina küberjulgeoleku eest vastutavateid ametnikke. Küberrünnakute tõkestamise koolitusel osales üle 30 Ukraina side- ja teabekaitse eriteenistuse, julgeolekuteenistuse ja küberpolitsei ametniku. Koolitusel osalenud ametnikud said kogemuse, kuidas küberründajad tegutsevad, milliseid indikaatoreid maha jätavad ja kuidas infosüsteemide vahel liiguvad. Loe lähemalt siit.